

Deel 1

ORGAANDONATIE

ORGAANPRESERVATIETECHNIEKEN

Voor meer informatie kunt u terecht op de website van het transplantatieprogramma UZ Leuven:
www.uzleuven.be/nl/abdominale-transplantatiechirurgie-en-coordinatie/orgaandonatie

ORGAANDONATIE

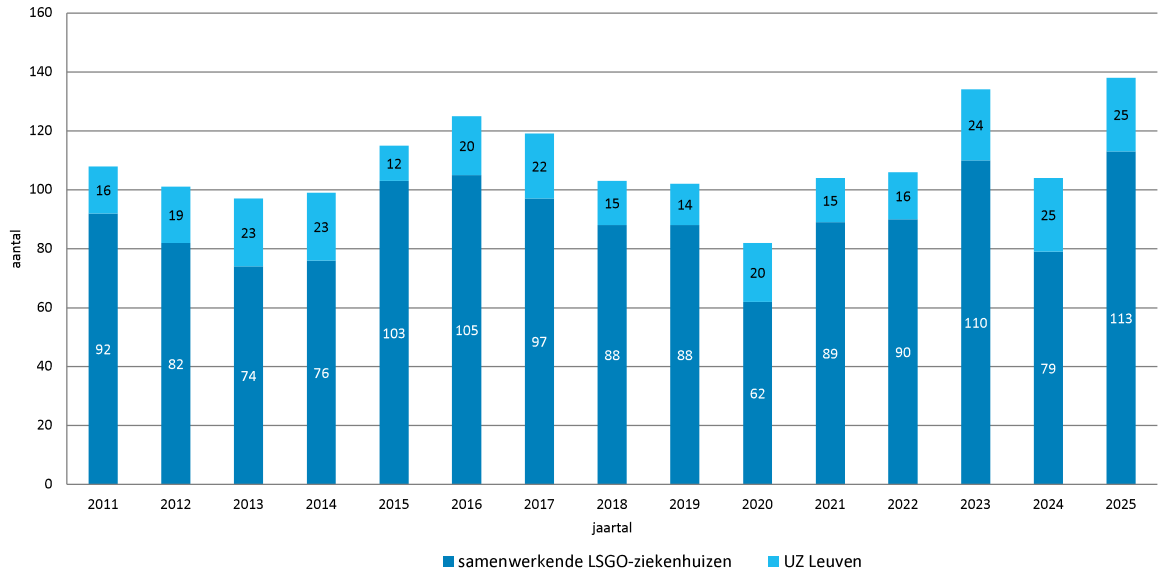
AANMELDINGEN VAN POTENTIËLE EN EFFECTIEVE OVERLEDEN DONOREN IN DE SAMENWERKENDE ZIEKENHUIZEN EN UZ LEUVEN

Een uitdrukkelijke dank u wel aan de talrijke medewerkers in de donorcentra/LSGO-ziekenhuizen (Leuvense Samenwerkende Groep voor Orgaandonatie). Dag na dag bieden zij, dankzij hun mateloze inspanningen, de vele patiënten op de wachtlijst een kans om uit te kijken naar een transplantatie, een leven in toegevoegde tijd.

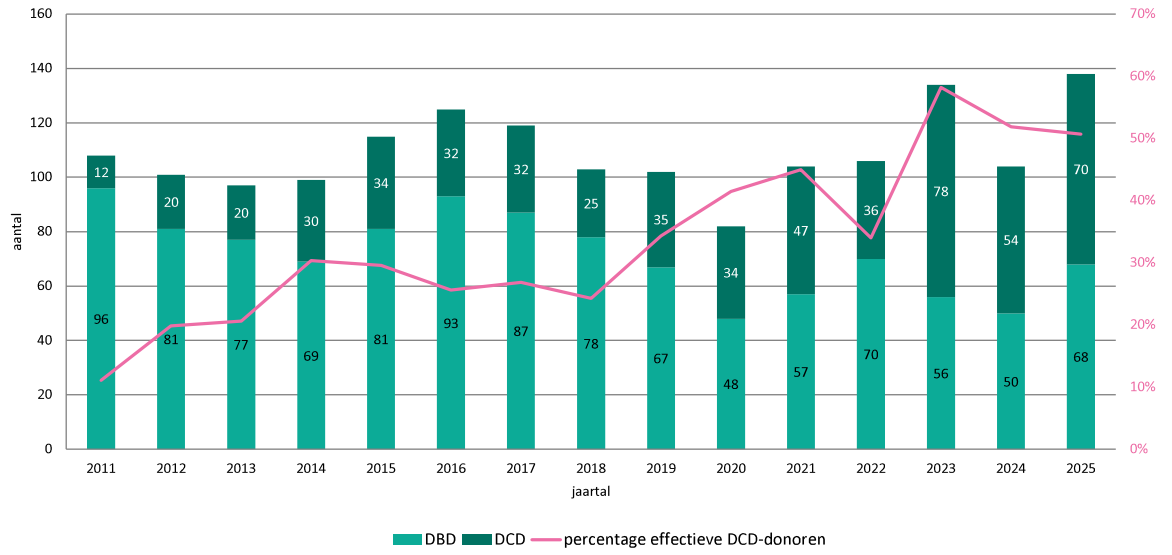
Vanuit de samenwerkende LSGO-ziekenhuizen werden in 2025 in totaal 280 potentiële donoren aangemeld (+27,9% ivm 2024). Dit resulteerde uiteindelijk in 138 effectieve donoren, een toename van 32,7% in vergelijking met 2024 waarin 104 effectieve donoren werden gerapporteerd.

Potentiële donoren zijn alle DBD- (donation after brain death) en DCD- (donation after circulatory death) donoren die worden aangemeld bij transplantatiecoördinatie. Effectieve donoren zijn het aantal DBD- en DCD-donoren waarbij minstens 1 orgaan wordt gepreleveerd én bij een ontvanger wordt getransplanteerd.

Figuur 1.1 Evolutie aantal effectieve donoren in de LSGO-ziekenhuizen (samenwerkende ziekenhuizen en UZ Leuven) 2011-2025

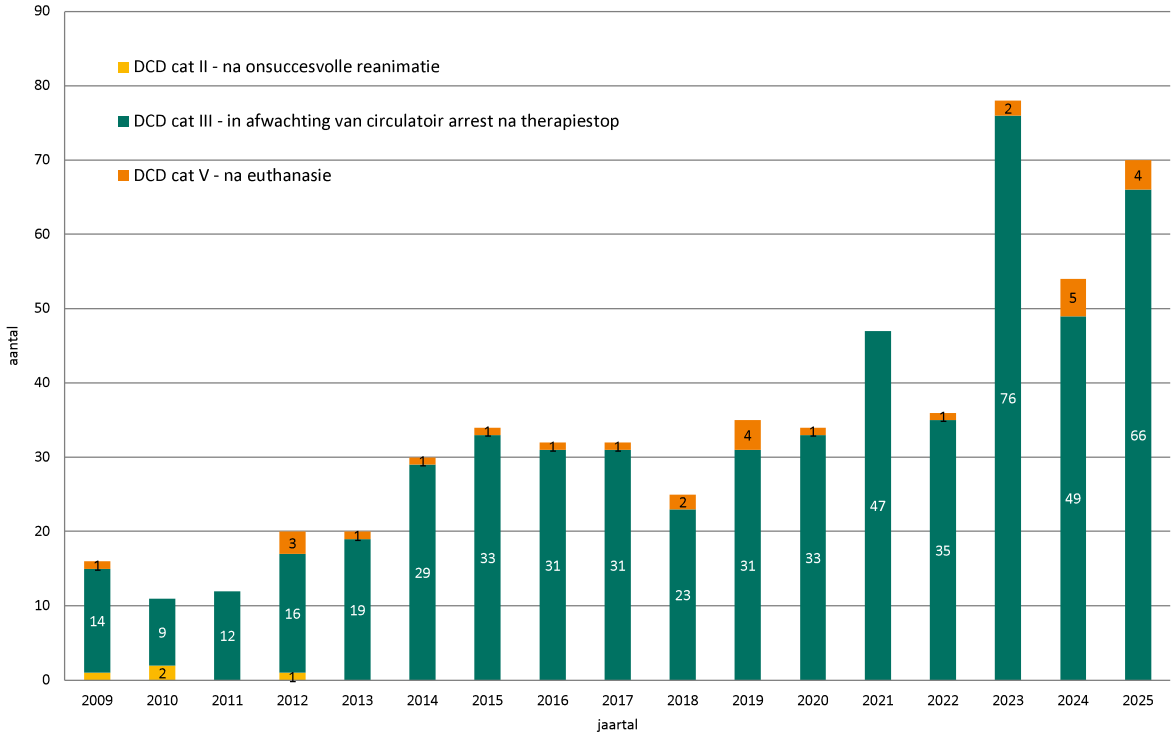

Figuur 1.2 Evolutie aantal effectieve DBD- en DCD-donoren in de LSGO-ziekenhuizen 2011-2025 (de rode lijn geeft het percentage effectieve DCD-donoren weer)

DCD III-orgaandonatie kent de laatste 15 jaar een significante toename**.** Waar het aandeel effectieve DCD-donoren in 2011 nog 11,1% bedroeg, stijgt dit geleidelijk tot meer dan 50% in de meest recente jaren (2023-2025), met een piek van 58,2% in 2023.
In 2025 betrof het aandeel DCD-donoren binnen het LSGO-netwerk 50,7%, nationaal werd een aandeel van 51,4% genoteerd.

Figuur 1.3 Evolutie aantal effectieve DCD-donoren/per subtype in de LSGO-ziekenhuizen 2009-2025

DCD V-orgaandonatie is een aparte categorie die orgaandonatie na euthanasie mogelijk maakt.

De reden waarom een euthanasie-aanvraag werd ingediend èn ontvankelijk werd verklaard varieert en kunnen we in 4 grote groepen onderbrengen:

- Degeneratieve neurologische aandoeningen (n=11): ALS, Alzheimer, corticobasale degeneratie, chorea van Huntington, motorneuronziekte, Parkinsonisme, multiple sclerose, ...
- Ondraaglijk psychisch lijden (n=8)
- Ondraaglijk fysiek lijden en/of chronische pijn (n=6)
- Quadriplegie (n=3)

UZ Leuven beschikt over een **gepersonaliseerd DCD V-protocol** donatie na euthanasie.
Contacteer hiervoor altijd en tijdig transplantatiecoördinatie via transplantatiecoordinatie@uzleuven.be of transplantatie@uzleuven.be voor meer info.

Tabel 1.1 Aantal effectieve DCD V-donoren (donatie na euthanasie) in de LSGO-ziekenhuizen 2009-2025

	'09	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20	'21	'22	'23	'24	2025
DCD V-donoren	1	-	-	3	1	1	1	1	1	2	4	1	-	1	2	5	4

Tabel 1.2 Evolutie van de aanmelding van potentiële donoren periode 2016-2025 in de LSGO-ziekenhuizen met minstens 1 donoraanmelding in de laatste 10 jaar

Centrum		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aalst	AZorg – campus Aalst	5	1	4	6	1	1				
Assebroek	AZ St-Lucas	1	2	3	3	1	4	1		2	4
Bonheiden	Imelda ZH	7	6	8	5	7	6	6	11	9	12
Brasschaat	AZ Klina					2	6	10	4	5	6
Brugge	AZ St-Jan	3	8	16	5	12	4	5	5	10	7
Deinze	AZ St-Vincentius	1		1							
Dendermonde	AZ St-Blasius			1	2	2	4	2			1
Diest	AZ Diest	2		2	1		1	2	1		
Genk	ZOL campus St-Jan	19	19	24	12	16	13	12	18	12	10
Hasselt	Jessa ZH	18	13	14	17	15	16	25	15	14	17
Herentals	AZ Herentals			1	2			3	1	1	2
Heusden	St-Franciscus ZH	5	5	3	2	4	2	3	2	3	1
Ieper	Jan Yperman ZH	4	2	4	3	1	2	1	2	2	1
Knokke-Heist - Blankenberge	AZ Zeno	2	2	1	1	1			2	1	
Kortrijk	AZ Groeninge	26	31	17	22	16	23	18	18	14	20
Leuven	H. Hart ZH	1	1		1						
Leuven	UZ Leuven	50	70	40	37	50	37	36	48	41	60
Lier	H. Hart ZH	17	16	18	11	15	18	13	11	11	24
Maaseik	ZOL Maas en Kempen		1	1		1					
Malle-Zoersel	AZ Voorkempen	1	3	1	1	3	2	2		2	1
Mechelen	AZ St-Maarten	4	7	2	5	1	7	8	8	7	15
Mol	H. Hart ZH	1		1	1			1			
Oostende	AZ Oostende	7	7	6	8	6		7	9	12	8
Pelt	Maria ZH	1	2	2	1			1		1	
Roeselare-Menen-Torhout	AZ Delta	37	32	35	40	30	30	38	55	47	47
Ronse	AZ Glorieux	2	1		5	1	1			1	1
St-Niklaas	Vitaz	7	3	2	1		5	3	2	2	
St-Truiden	St-Trudo ZH	3	2	3	2	1	3	1	1		2
Tielt	St-Andries ZH	1			1	1		3	3	2	3
Tienen	Regionaal ZH H. Hart	2	1	1		1		1	1	1	2
Tongeren	AZ Vesalius	1		1		2		2	1	5	
Turnhout	AZ Turnhout	7	5	6	7	6	9	8	14	7	15
Veurne	AZ West	17	19	11	8	5	13	11	16	7	18
Vilvoorde	AZ Jan Portaels	1					1				3
Waregem	OLV van Lourdes ZH		2	1	1			1			
Totaal aantal aangemelde potentiële donoren		**253**	**261**	**230**	**211**	**201**	**208**	**224**	**248**	**219**	**280**

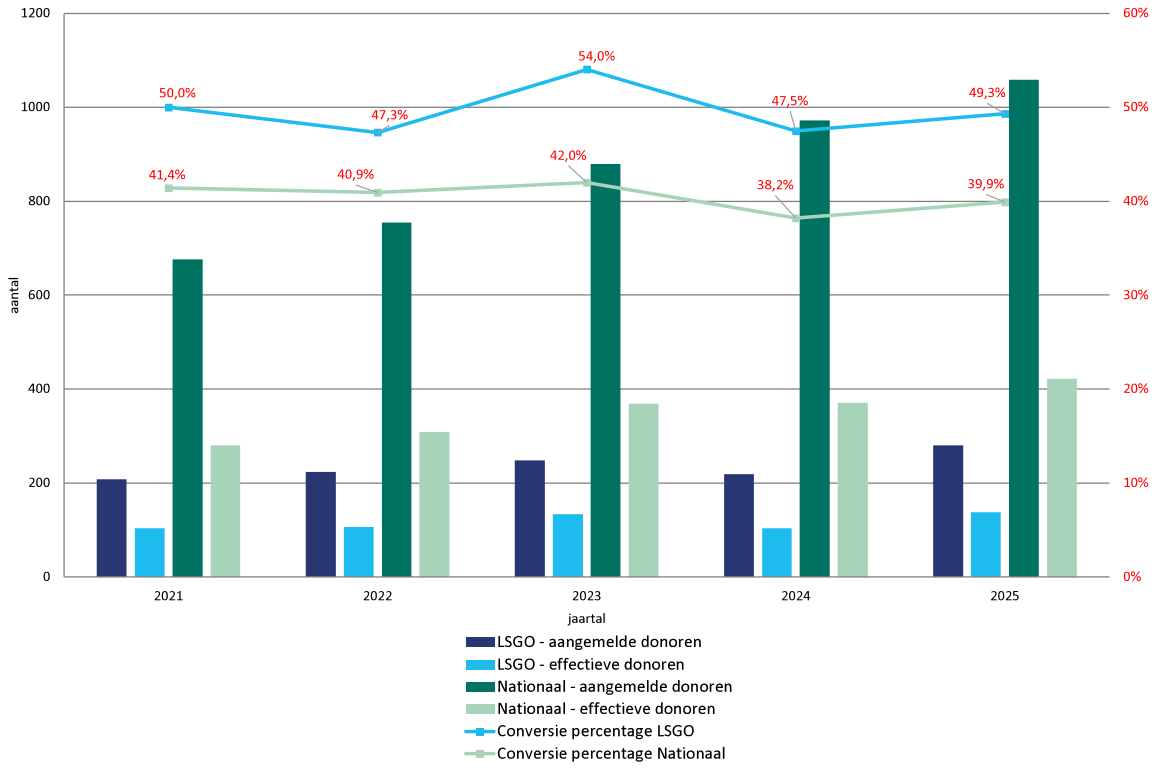
Een potentiële donor is een donor die door het donorcentrum wordt aangemeld en na screening:

- effectieve donor wordt indien minstens 1 orgaan wordt gepreleveerd en bij een receptor wordt getransplanteerd
- of wordt geweigerd omwille van diverse redenen (infra)

Waarom wordt een potentiële donor soms geen effectieve donor (LSGO-netwerk 2025)?

1. de familie uit verzet tegen orgaandonatie - 20,7%
2. medische contra-indicatie – 19,3% (geen enkel orgaan medisch geschikt voor transplantatie)
3. informeel verzet van de donor – 2,5% (de donor heeft bij leven [informeel] aangegeven geen donor te willen zijn)
4. in situ weigering – 1,8% (de donatie werd afgebroken op basis van bevindingen tijdens de chirurgische uitnameprocedure)
5. wettelijke contra-indicatie / verzet parket – 1,4%
6. potentiële donor heeft zich bij leven officieel verzet in het register van orgaandonoren - 0,4%
7. andere reden – 4,6% (niet hersendood èn geen optie tot DCD-donatie, geen receptoren, ...)

Figuur 1.4 Conversie-percentage van potentiële versus effectieve donoren LSGO-ziekenhuizen versus nationaal 2021-2025

Het conversie-percentage voor de LSGO-ziekenhuizen lag de afgelopen 5 jaar (2021-2025) gemiddeld 9,1% (6,4%-12%) hoger dan het nationale conversie-percentage. In de nationale cijfers (aangemelde en effectieve donoren en conversie-percentage) zitten ook de resultaten van de LSGO-ziekenhuizen vervat.

In 2025 was de conversie-ratio binnen de LSGO-groep 0,493, nationaal betrof deze 0,399 (ook hierin worden de LSGO-cijfers meegeteld en is de nationale ratio kunstmatig hoger). Dit illustreert de inspanningen van het transplantatiecentrum UZ Leuven om ook iedere aanmelding zoveel mogelijk te honoreren.

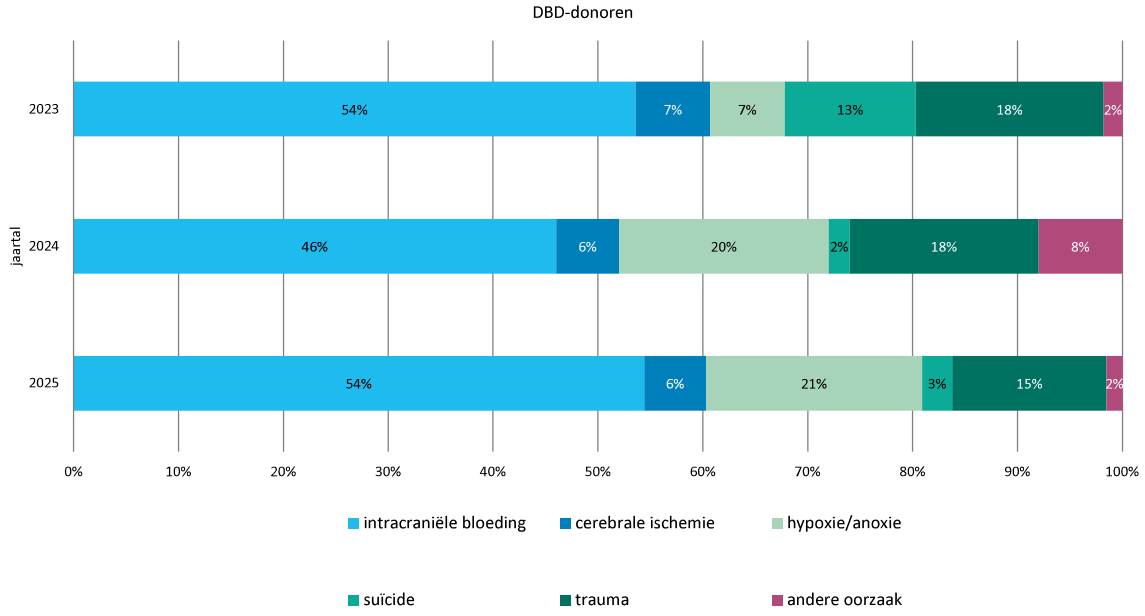
Tabel 1.3 Evolutie aantal effectieve donoren in de LSGO-ziekenhuizen 2016-2025, DBD- versus (DCD)-donoren

Centrum		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Aalst	AZorg – campus Aalst	3	1	4	3	1					
Assebroek	AZ St-Lucas			2	2 (1)	1	1 (1)			2	1 (1)
Bonheiden	Imelda ZH	3	2	2	4	3	1 (1)	1 (1)	4 (3)	1 (2)	2 (4)
Brasschaat	AZ Klina					(2)	(4)	3 (3)		1 (1)	1 (2)
Brugge	AZ St-Jan	2	4(1)	8(3)	1 (2)	5 (4)	2	1 (2)	3	1 (2)	3 (1)
Dendermonde	AZ St-Blasius			1	2	2	(2)	1 (1)			1
Diest	AZ Diest	1 (1)		(1)				1	(1)		
Genk	ZOL campus St-Jan	9 (1)	10	12(2)	6 (1)	2 (2)	6 (1)	5 (1)	5 (6)	3 (3)	3
Hasselt	Jessa ZH	3 (4)	7 (3)	6 (2)	3 (4)	3 (3)	6	10 (5)	5 (3)	3 (2)	8 (2)
Herentals	AZ Herentals				2			1	(1)	(1)	1
Heusden	St-Franciscus ZH	2	3	1	1	1				1	
Ieper	Jan Yperman ZH	2	2	2 (1)	2 (1)	1	1	1	1	2	1
Knokke-Heist – Blankenberge	AZ Zeno	(1)	(2)						(1)	(1)	
Kortrijk	AZ Groeninge	16 (3)	11 (3)	9 (1)	5 (5)	3 (3)	7 (8)	6 (2)	5 (5)	4 (4)	5 (5)
Leuven	H. Hart ZH	1	1								
Leuven	UZ Leuven	13 (7)	14 (8)	11 (4)	11 (3)	10 (10)	6 (9)	11 (5)	3 (21)	11 (14)	10 (15)
Lier	H. Hart ZH	7 (2)	6 (3)	6	4	4	5 (2)	3 (2)	2 (2)	2 (2)	6 (9)
Maaseik	ZOL Maas en Kempen					1					
Malle-Zoersel	AZ Voorkempen			1	(1)	1	1	1			1
Mechelen	AZ St-Maarten	(1)	2		1 (2)	(1)	3	3	3	2 (1)	4
Mol	H. Hart ZH				1						
Oostende	AZ Oostende	2 (1)	3	3	2 (2)	2		2 (2)	4 (2)	1 (4)	2 (4)
Pelt	Maria ZH			(1)				1			
Roeselare-Menen-Torhout	AZ Delta	13 (5)	10 (8)	4 (9)	7 (12)	4 (8)	5 (13)	9 (9)	12 (21)	9 (15)	7 (13)
Ronse	AZ Glorieux		1		2 (1)	1					(1)
St-Niklaas	Vitaz	6	2 (1)	1	1		3	2	2	1	
St-Truiden	St-Trudo ZH	1	1				1		1		1
Tielt	St-Andries ZH	(1)			1			1		1	1 (2)
Tienen	Regionaal ZH H. Hart	2		1					(1)		
Tongeren	AZ Vesalius							1 (1)		2	
Turnhout	AZ Turnhout	4	2	3	3	3	4	3 (1)	4 (3)	3 (1)	6 (4)
Veurne	AZ West	3 (5)	5 (2)	1 (1)	3	(1)	5 (5)	3 (1)	2 (8)	(1)	2 (7)
Vilvoorde	AZ Jan Portaels						(1)				2
Waregem	OLV van Lourdes ZH		(1)								
SUBTOTAAL	**DBD**	**93**	**87**	**78**	**67**	**48**	**57**	**70**	**56**	**50**	**68**
SUBTOTAAL	**DCD**	**32**	**32**	**25**	**35**	**34**	**47**	**36**	**78**	**54**	**70**
TOTAAL		**125**	**119**	**103**	**102**	**82**	**104**	**106**	**134**	**104**	**138**

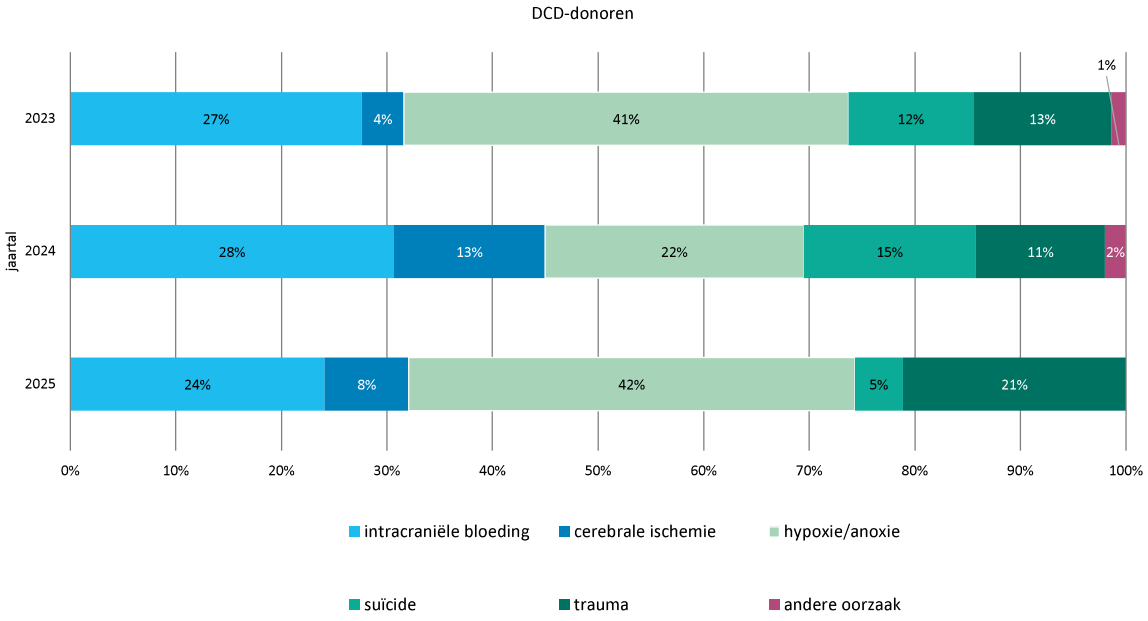
Binnen het LSGO-netwerk werden bij de 138 effectieve donoren (DBD en DCD) ook 48 donoren geregistreerd voor de donatie van weefsels.

De reden waarom een effectieve orgaandonor geen weefsel doneert (90 donoren) is oa toe te schrijven aan medische contra-indicaties (42%), verzet door de familie (10,1%), weigering door het parket (1,5%), weigering owv te hoge leeftijd of te jonge donor (1,5%).

Figuur 1.5 Evolutie in de oorzaak van hersendood bij effectieve DBD-donoren in de LSGO-ziekenhuizen 2023-2025

Figuur 1.6 Evolutie in de oorzaak van reden van therapiestop bij effectieve DCD-donoren (met exclusie van de DCD V-donoren) in de LSGO-ziekenhuizen 2023-2025

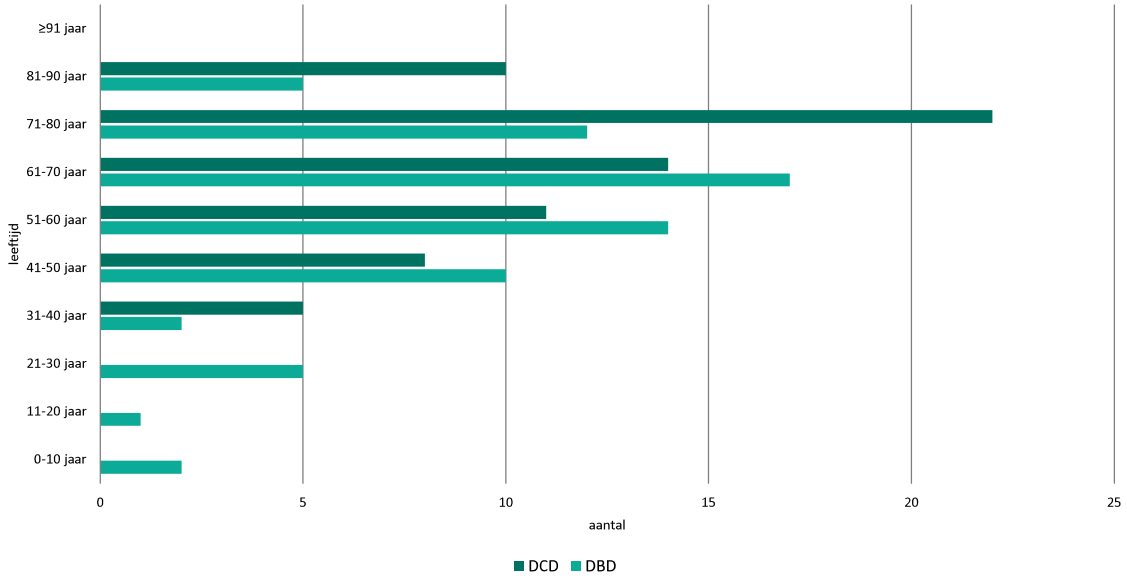
Een belangrijk deel van de effectieve donoren heeft een hogere leeftijd met een verhoogde kans op geassocieerde comorbiditeit.

In 2025 had 59,4% van alle effectieve donoren een leeftijd ›60 jaar.

De leeftijd van de effectieve DBD-donoren situeerde zich in 2025 vooral tussen 41 en 80 jaar (77,9%).
In 2025 was de oudste effectieve DBD-donor 85 jaar, de jongste 5 jaar. De gemiddelde leeftijd van de effectieve DBD-donoren in 2025 betrof 57,3 jaar (mediaan 60).

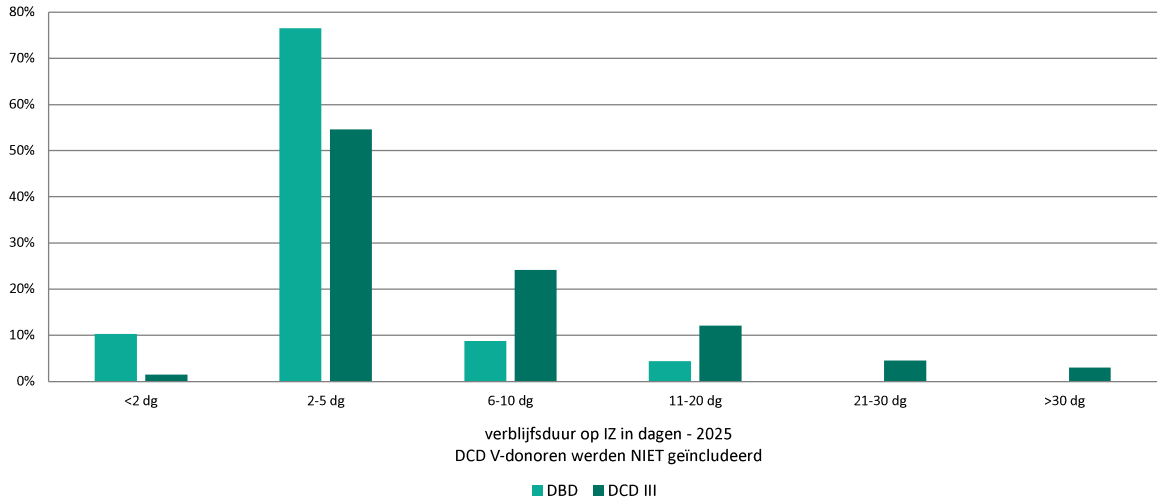
In DCD-donatie bevindt de grootste groep van effectieve donoren tussen 51 en 90 jaar (81,4%).
In 2025 was de donorleeftijd van de oudste DCD-donor 90 jaar, de jongste 32 jaar.
De oudste effectieve donor ooit in het LSGO-netwerk was 94 jaar, een DCD-donor in 2013. De gemiddelde leeftijd van de effectieve DCD-donor in 2025 betrof 65,5 jaar (mediaan 69).

Figuur 1.7 Leeftijdsverdeling van de effectieve DBD-en DCD-donoren in de LSGO-ziekenhuizen in 2025

De verblijfsduur in dagen van de effectieve DBD- en DCD III-donoren op de eenheid intensieve zorg in 2025 wordt weergegeven in onderstaande figuur.

Figuur 1.8 Percentage effectieve DBD- versus DCD III-donoren per gemiddelde verblijfsduur op de eenheid intensieve zorg (IZ) in dagen in de LSGO-ziekenhuizen in 2025

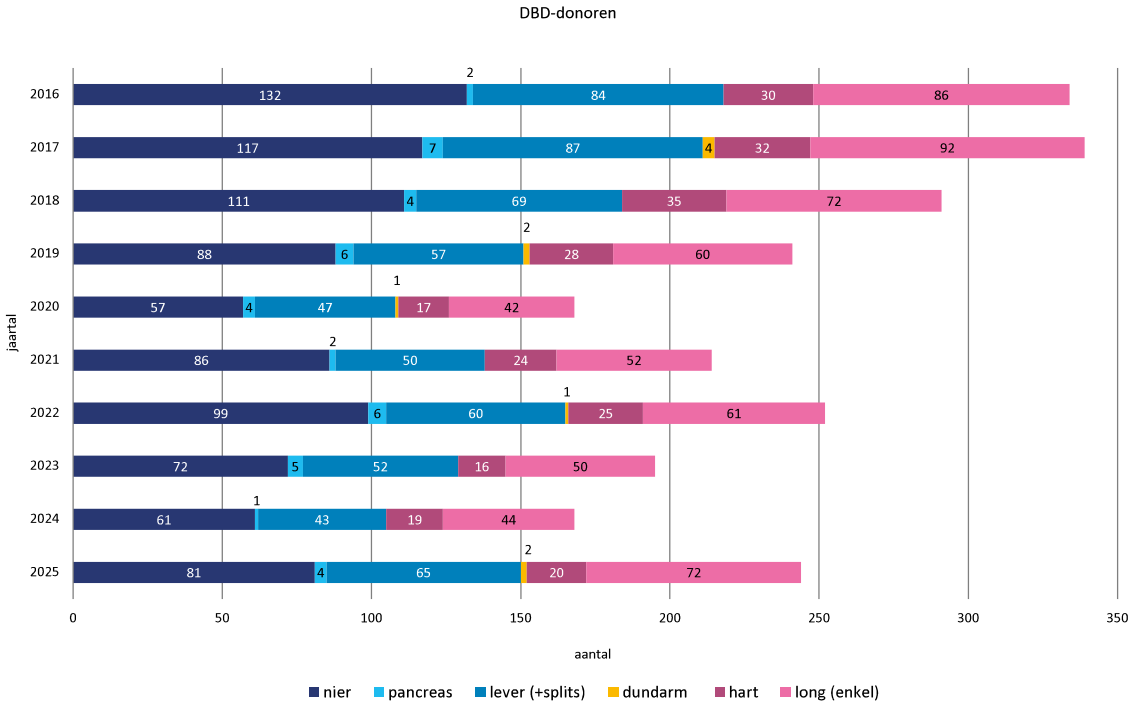
Binnen het LSGO-netwerk lag het gemiddeld aantal ligdagen van de effectieve DBD-donor in 2025 op 3,6 (1-19) ligdagen (mediaan 3). Voor de DCD-donor was dit gemiddeld 7,7 (1-42) ligdagen (mediaan 5).

ORGAANDONATIE IN LSGO-ZIEKENHUIZEN (SAMENWERKENDE ZIEKENHUIZEN EN UZ LEUVEN)

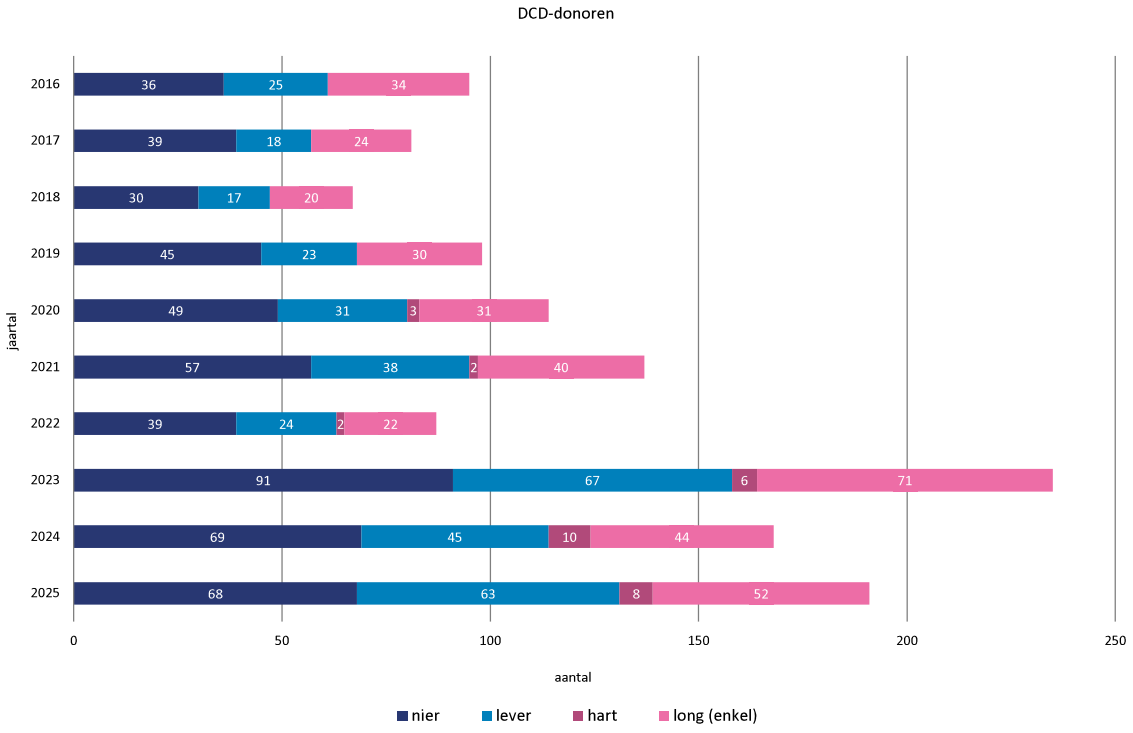
In 2025 bedroeg het aantal effectieve donoren in de LSGO-ziekenhuizen (samenwerkende ziekenhuizen en UZ Leuven) 138, waaronder respectievelijk 68 DBD- en 70 DCD-donoren.

De evolutie in getransplanteerde organen per type donor (DBD versus DCD) wordt weergegeven in volgende figuren.

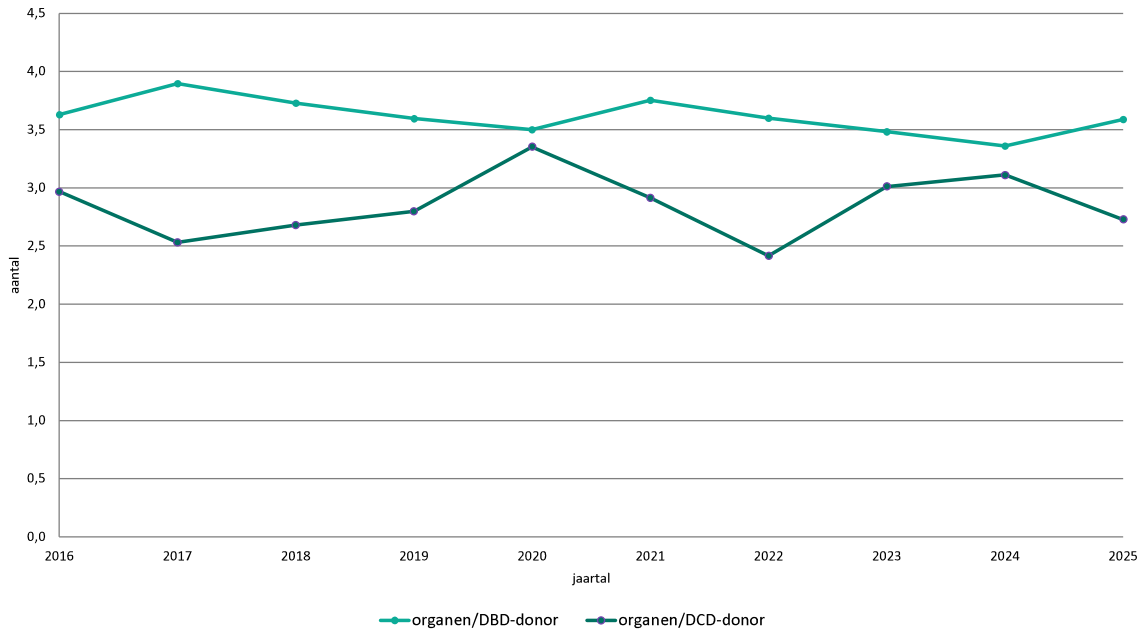
Figuur 1.9 Evolutie van het aantal getransplanteerde organen van alle DBD-donoren (LSGO-ziekenhuizen) 2016-2025

Figuur 1.10 Evolutie van het aantal getransplanteerde organen van alle DCD-donoren (LSGO-ziekenhuizen) 2016-2025

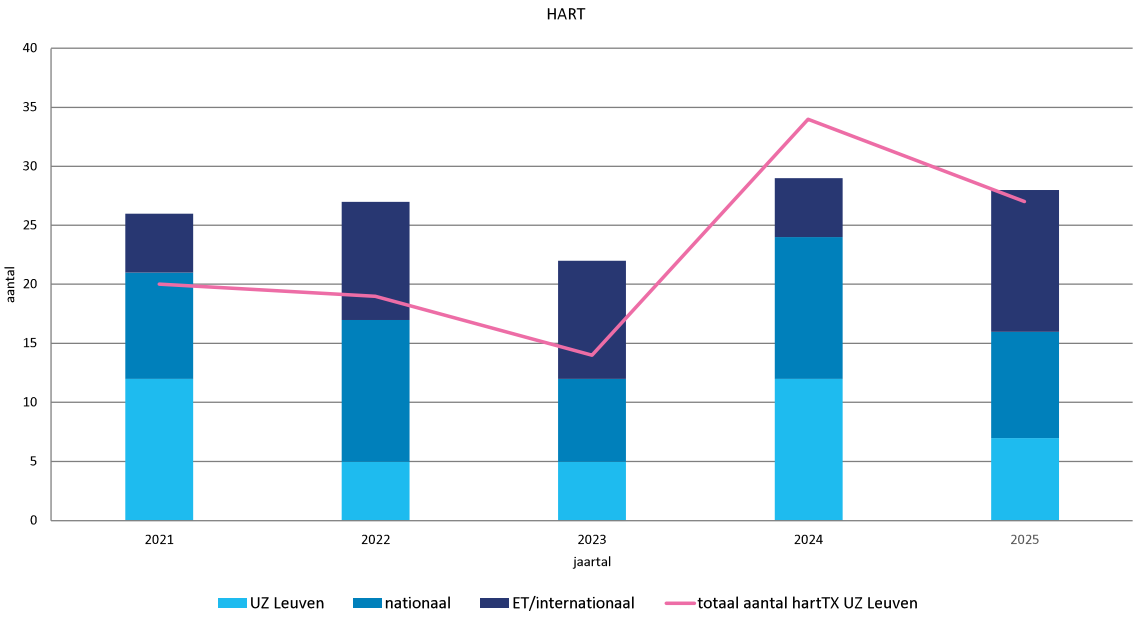

Figuur 1.11 Evolutie van het gemiddeld aantal gepreleveerde/getransplanteerde organen per donortype, DBD versus DCD, (LSGO-ziekenhuizen) 2016-2025

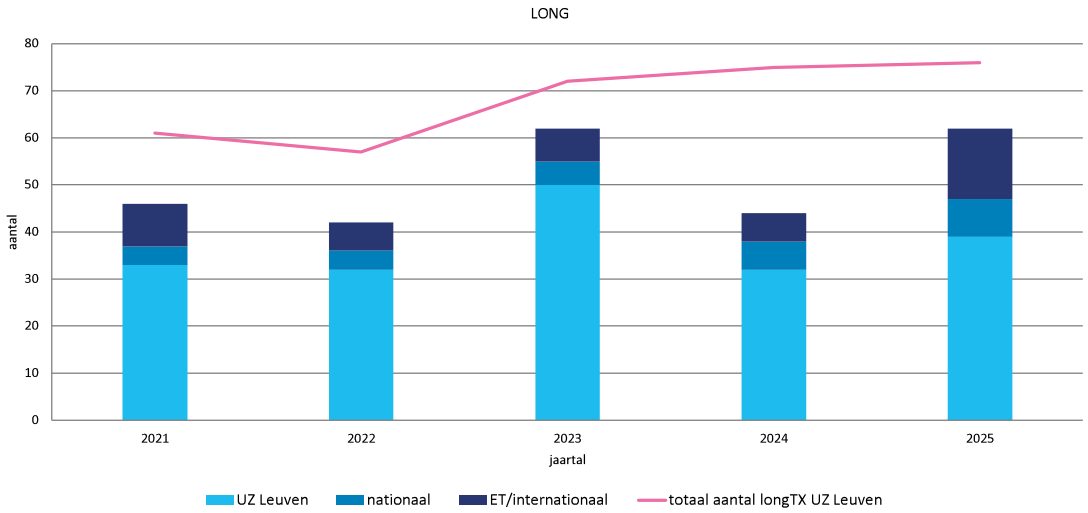

Steeds wijst Eurotransplant – via orgaanspecifieke allocatiecriteria en -regels – de organen toe aan receptoren in Belgische transplantatiecentra (UZ Leuven en andere nationale centra) maar ook andere niet-Belgische transplantatiecentra binnen de Eurotransplantregio (ET/internationaal). Eurotransplant hanteert wel het 'country-balance principe' waarbij op jaarbasis op land-niveau evenveel organen worden geïmporteerd als geëxporteerd.

Figuur 1.12 Bestemming (UZ Leuven - België - ET/internationaal) van het aantal gepreleveerde harten in de LSGO-ziekenhuizen 2021-2025

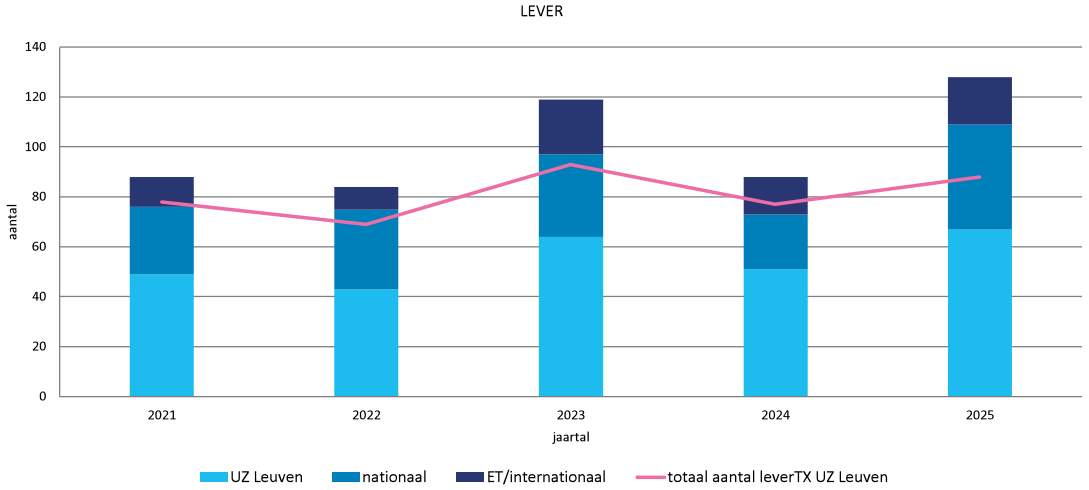

Figuur 1.13 Bestemming (UZ Leuven – België – ET/internationaal) van het aantal gepreleveerde longen (dubbel long en enkele long) in de LSGO-ziekenhuizen 2021-2025

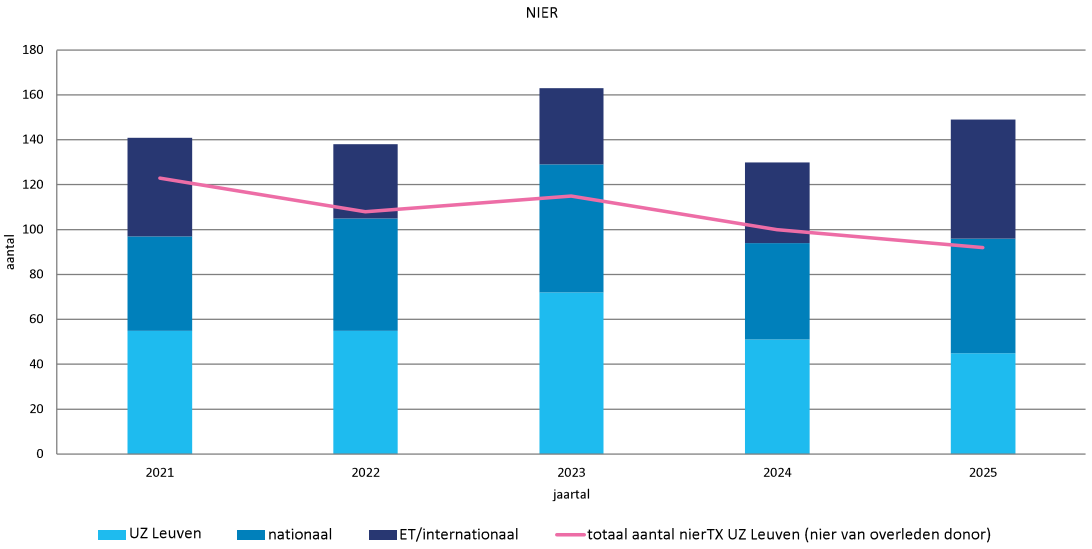

Figuur 1.14 Bestemming (UZ Leuven – België – ET/internationaal) van het aantal gepreleveerde levers in de LSGO-ziekenhuizen 2021-2025

In 2025 werden binnen de LSGO-ziekenhuizen 3 levers gepreleveerd voor 6 'split'-levertransplantaties.

Figuur 1.15 Bestemming (UZ Leuven – België – ET/internationaal) van het aantal gepreleveerde nieren in de LSGO-ziekenhuizen 2021-2025

ORGAANDONATIE IN BELGIË

In 2025 bedroeg het effectieve donoraantal in België 422, waaronder respectievelijk 205 DBD- en 217 DCD-donoren (51,4%). Een toename van 13,7% in vergelijking met het aantal effectieve donoren in 2024.

Hiervan werd respectievelijk 33,2% van de DBD-donoren en 32,3% van de DCD-donoren (32,7% van het totaal aantal donoren nationaal) aan UZ Leuven aangemeld.

Figuur 1.16 Evolutie aantal effectieve overleden orgaandonoren (DBD versus DCD) in België versus het aandeel van de LSGO-ziekenhuizen 2016-2025

Figuur 1.17 Evolutie van het type en aantal gepreleveerde organen in België en het totale aantal effectieve donoren (DBD en DCD) in België 2016-2025

